

TAMPERE

7.6.2021, tark15.11.2021, tark9.5.2022

Kaleva-Hakametsä –paikalliskeskuksen ydinalue, asemakaava nro 8826

Diarinumero: TRE: 3609/10.02.01/2020

PALAUTE- JA VASTINERAPORTTI

OAS -vaihe

Nähtävillä oloaikana 24.9.–16.10.2020 saadut kommentit (7 kpl) ja mielipiteet (7 kpl) / (yhteensä 14 kpl)

Etäyleisötilaisuus 5.10.2020 saadut mielipiteet ja annetut vastaukset.

Valmisteluvaihe

Nähtävillä oloaikana 10.6.–5.8.2021 saadut kommentit (6 kpl) ja mielipiteet (5 kpl) / (yhteensä 11 kpl)

Etäyleisötilaisuudessa 22.6.2021 saatu mielipiteitä.

Ehdotusvaihe

Nähtävillä oloaikana 1.12.2021 – 14.1.2022 saadut viranomaislausunnot (3 kpl) sekä muistutukset (3 kpl).

TIIVISTELMÄ PALAUTTEESTA	VASTINE	TOIMENPITEET
OAS-vaihe Kommentit ja mielipiteet		
Pirkanmaan ELY-keskus 22.10.2020 ELY-keskus on tutustunut osallistumis- ja arviointisuunnitelmaan ja toteaa että kaava kuuluu ELY-keskuksen valvontatehtävään mm. valtakunnalliseksi esitetyn maisema-alueeseen takia ja esittää asemakaavasta viranomaisneuvottelua (MRL 66 §).		Aloitusvaiheen viranomaisneuvottelu järjestetään 16.12.2020.
Pirkanmaan liitto 9.10.2020 Pirkanmaan liitto ei anna lausuntoa ko. osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta tai valmisteluaineistosta.		

Pirkanmaan maakuntamuseo 8.10.2020

Maiseman arvojen osalta hankkeella voi olla vaikutusta Kalevanharjun valtakunnallisesti arvokkaaksi inventoituun maisema-alueeseen, Tampereen kaupunkikuvaan sekä Kalevankankaan muinaisjäännösalueeseen, joka sijaitsee kaava-alueen välittömässä läheisyydessä, sen länsilounaispuolella.

Historiallisen taistelupaikan lisäksi Kalevanharjun alueella sijaitsee myös kiinteinä muinaisjäännöksinä rauhoitettuja hiilimiiluja, jotka sisältyvät harjun monimuotoisiin maisemallisiin arvoihin ja joiden vaaliminen tulee ottaa huomioon laadittaessa viereisen alueen asemakaavaa.

Asemakaavatyön yhteydessä tulee tarkastella korkean rakentamisen mahdollisuuksia kyseisellä paikalla. Huomiota tulee kiinnittää erityisesti siihen, miten korkea uudisrakennus vaikuttaa Kalevanharjun maisemalliseen ja muinaisjäännöskohteen arvoon sekä Tampereen kaupungin kaukomaisemassa näkyvään silhuettiin ja kaupunkikuvaan.

Asemakaavatyön yhteydessä laaditaan suurmaisema-, kaupunkikuva- ja viherverkkoselvitys. Selvityksessä mm. arvioidaan asemakaavan 8826 vaikutuksia Kalevanharjun maisema-alueeseen, Tampereen kaupunkikuvaan sekä Kalevankankaan muinaisjäännösalueeseen.

Korkean rakentamisen selvitystarvetta arvioidaan em. selvityksen ja viranomaisneuvottelun kommenttien pohjalta.

<p>Tampereen kaupungin hulevesiyksikkö 15.10.2020</p> <p>Huleveden hallinnan näkökulmasta OAS on ok.</p>		
<p>Tampereen kaupungin terveydensuojelu 15.10.2020</p> <p>Alueelle tulossa helposti saavutettavaa monimuotoista kaupunkiasumista, jossa on kiinnitettävä erityistä huomiota melun, pölyn sekä ilmanlaadun aiheuttamien ympäristöterveyshaittojen hallintaan. Alueelle on ilmeisesti tulossa myös päiväkoti, jossa ilmanlaatu ja meluolosuhteet on otettava huomioon sekä sisätiloissa, että ulkoilupihalla.</p> <p>Kävely ja pyöräilyreitit tulisi suunnitella myös niin, että ne eivät kulje vain vilkkaasti liikennöityjen katujen varrella.</p>		<p>Asemakaavatyön yhteydessä laaditaan melu- ja ilmanlaatuselvitys. Mahdollisen päiväkotitoiminnan osalta katso myös vastine ympäristönsuojelulle.</p> <p>Asemakaava-alueen lähiympäristön kävelyn ja pyöräilyn tavoiteverkkoa tarkastellaan ja tarkistetaan asemakaavatyön yhteydessä laadittavien liikenneverkko- ja palveluselvitysten pohjalta.</p>
<p>Tampereen kaupungin ympäristönsuojelu 15.10.2020</p> <p>Asemakaavan laadinnassa tulee huomioida ilmastonmuutoksen vaikutukset. Laajoille kattopinnoille tulisi mahdollisuuksien mukaan asentaa aurinkopaneeleita ja</p>		<p>Asemakaava-alueelle syntyvien laajojen kattopintojen hyödyntämistä viherkatoiksi ja oleskelupihoiksi tarkastellaan asemakaavatyön pohjaksi laadittavissa viitesuunnitelmissa. Piha-alueiden sekä kattopintojen käyttöä ja rakentamista tullaan ohjaamaan asemakaavamerkinnoilla- ja määräyksillä. Piha- ja kattoalueista laaditaan</p>

<p>viherkattoja, jotka voidaan toteuttaa myös yhdessä.</p> <p>Alueen asukkaiden viihtyvyyteen tulee panostaa ja riittävät oleskelu sekä virkistäytymisalueet tulee selvittää.</p> <p>Hulevesisuunnitelmissa on huomioitava tulvariskit ja myös laadullisesti käsiteltävä hulevesiä ennen niiden johtamista alueen ulkopuolelle. Pohjavesialueella (joka laajentunut) hulevedet tulisi ensisijaisesti imeyttää ja tarvittaessa käsitellä laadullisesti ennen imeyttämistä.</p> <p>Melu- ja ilmanlaatuselvityksien lisäksi on tarkasteltava ratikan aiheuttamia tärinävaikutuksia.</p>		<p>maisema- ja pihasuunnitelma, joiden laajuutta ja viihtyisyyttä arvioidaan lisäksi asemakaavatyön yhteydessä viherkerrointyökalun avulla.</p> <p>Asemakaavatyön yhteydessä laaditaan Lähimaisema, hulevesiselvitys sekä hulevesien hallintasuunnitelma pohjavesialue huomioiden.</p> <p>Raitiotiehanke on teetättänyt Runkomelu- ja tärinämuistion (9.6.2016), jonka mukaan alue ei ole riskialuetta. Lisäksi Raitiotieallianssi tulee tekemään tärinä-, runkomelu- liikennemelumittauksia ratikkareitin varrelta tulevan kevään / alkukesän 2021 aikana sekä kaupunki on kommentoinut mittausohjelmaa. Raportti mittauksista valmistuu elokuussa 2021 ja sen johtopäätökset huomioidaan asemakaavan ehdotusvaiheessa.</p>
<p>Tampereen kaupungin sähkölaitos 9.10.2020</p> <p>Kaavamutoksen ja rakennusoikeuden lisääntyessä myös sähköntarve alueella lisääntyy. Täten Tampereen Sähköverkko</p>		<p>Puisto- ja mahdollinen muu muuntamotarve huomioidaan asemakaavatyön yhteydessä.</p>

<p>tarvitsee alueelle puistomuuntamoille paikkoja.</p>		
<p>Yksityishenkilö 25.9.2020</p> <p>Yleiskaavassa suunnittelualueen pohjois- ja itäsivulla kulkee "pyöräilyn pääreitistön tavoiteverkko". Ainakaan itäsivulla tällaista reittiä ei taida enää olla.</p> <p>Liikenneverkon tavoitetilaluonnoksessa sen paremmin itä- kuin pohjoisreunassakaan ei kulje minkäänlaista pyörätietä. Sen sijaan Hervannan valtaväylän itäpuolelle on piirretty kaukaa kiertäviä silmukoita.</p> <p>Miten ajatus pyöräilyn pääreitistä ja puuttuvat pyörätiet sopivat yhteen?</p>		<p>Asemakaava-alueen lähiympäristön kävelyn ja pyöräilyn tavoiteverkkoa sekä paikalliskeskuksen ydinalueen saavutettavuutta tarkastellaan ja tarkistetaan asemakaavatyön yhteydessä laadittavien liikenneverkkoselvitysten pohjalta.</p>
<p>Yksityishenkilö 25.9.2020</p> <p>Miksi kevyen liikenteen väylät poistetaan molemmiin puolin Hervannan valtaväylää ja korvataan kiertoteillä, jotka sisältävät monia vaarallisia risteyskoja ja matkaa hidastavia liikennevaloja?</p> <p>Suunnitelma pidentää ratkaisevasti esim. lastenvaunujen ja pyöräilevän pikkulapsen kanssa liikkuvan matkaa. Uudet linjaukset</p>		<p>Asemakaava-alueen lähiympäristön kävelyn ja pyöräilyn tavoiteverkkoa sekä paikalliskeskuksen ydinalueen saavutettavuutta tarkastellaan ja tarkistetaan asemakaavatyön yhteydessä laadittavien liikenneverkkoselvitysten pohjalta.</p>

<p>myös sisältävät paljon nousuja. Valtaväylä itäpuolen nouseva (?) kaarre on vastenmielinen. Suunnitelma on tehty autojen ja hyväkuntoisten, kevyillä vaihdepyörillä ilman ostoksia ja muita taakkoja pyöräilevien ehdoilla.</p>		
<p>Yksityishenkilö 12.10.2020</p> <p>Tulevaan paikalliskeskukseen toivoisin kaavoitettavan myös kunnallista palvelua kuten terveyskeskus ja kirjasto.</p>		<p>Paikalliskeskuksen ydinalueelle ei ole tällä tietoa tulossa pysyviä julkisia palveluita. Asemakaavaluonnoksessa on yleismääräys julkisten palvelujen tilavarauksen huomioimisesta. Julkisissa palveluissa varaudutaan suunnittelualueella pop up-tilaan, jossa voidaan järjestää sivistyspalveluiden ja sosiaali- ja terveyspalveluiden nk. jalkautuvia palveluita. Nämä palvelut täydentävät olemassa olevaa sivistys- sekä sosiaali- ja terveyspalveluiden palveluverkkoa.</p> <p>Viitesuunnitelmissa ja asemakaavaluonnoksessa on varauduttu mahdollista yksityistä päiväkotia.</p>
<p>Yksityishenkilö 14.10.2020</p> <p>Runsaan rakentamisen myötä alueelle tulee paljon uusia asukkaita ja koska tarkoitus on se, että Kaleva-Hakametsän paikalliskeskus olisi monipuolinen ja monimuotoinen</p>		<p>Paikalliskeskuksen ydinalueelle ei ole tällä tietoa tulossa pysyviä julkisia palveluita. Asemakaavaluonnoksessa on yleismääräys julkisten palvelujen tilavarauksen huomioimisesta. Julkisissa palveluissa</p>

<p>asumisen ja palveluiden keskittymä toivoisin, että myös julkisia palveluita tarjotaan. Tarpeen olisi esim. terveysasema ja kirjasto. Mallia voisi ottaa vaikkapa Helsingin Oodista, joka toimii tiedon keskuksena ja palvelee ihmisiä monin eri tavoin ja luo myös yhteisöllisyyttä.</p>		<p>varaudutaan suunnittelualueella pop up-tilaan, jossa voidaan järjestää sivistyspalveluiden ja sosiaali- ja terveystalv palveluiden nk. jalkautuvia palveluita. Nämä palvelut täydentävät olemassa olevaa sivistys- sekä sosiaali- ja terveystalv palveluiden palveluverkkoa.</p> <p>Viitesuunnitelmissa ja asemakaavavaluonnoksessa on varauduttu mahdollista yksityistä päiväkotia.</p>
<p>Yksityishenkilö 14.10.2020</p> <p>Asemakaavassa olisi hyvä mahdollistaa paikalle myös terveyskeskus ja kirjasto sekä POKille kilpailua kuten Lidl ja Tokmanni.</p>		<p>Asemakaavan 8489 pohjalta Sammonkadun pohjoispuolelle, Kalevan liikekeskukseen on tulossa K-supermarket.</p>
<p>Messukylän omakotiyhdistys ry 14.10.2020</p> <p>OAS:masta ei ilmene, kuinka laajan alueen paikalliskeskusta ratkaisulla tavoitellaan. Paikalliskeskusten vaikutusalueen ja alueelle suunniteltujen palvelujen määrittelyn kautta tulevat selvitettäväksi keskuksen vaikutukset kaupallisten ja julkisten palvelujen saatavuuteen.</p> <p>Liikenneverkkoselvityksen on katettava ne asuntoalueet, jota paikalliskeskus on tarkoitettu palvelemaan. Toimiakseen</p>	<p>Asemakaava 8826 koskee paikalliskeskusten ydinaluetta. Koko paikalliskeskusten likimääräiseksi vaikutusalueeksi on arvioitu noin 500 – 600 metrin säde Hakametsän vaihtopysäkillä lukien. Asemakaavatyön aikana laadittavassa kaupallisessa selvityksessä paikalliskeskusten vaikutusalueena käytetään noin kilometrin etäisyyttä suunnittelualueesta.</p>	<p>Messukylän omakotiyhdistys ry ja muut tiedossa olevat alueen asukasyhdistykset on lisätty OAS:maan osallisiksi.</p> <p>Paikalliskeskusten vaikutusalueen kaupallisia palveluja selvitetään asemakaavatyön kaupallisessa selvityksessä.</p> <p>Asemakaavan 8826 sisältöä julkisten palvelujen osalta ohjaa Kantakaupungin yleiskaavan 2040 Paikalliskeskus -merkintä.</p>

<p>paikalliskeskuksena, suunnittelussa on varmistettava paikalliskeskuksen saavutettavuus kevyen liikenteellä erityisesti Messukylän – Vuohenojan suunnalta.</p> <p>Molemmille puolille Hervannan valtavyylää on osoitettava sujuvat ja turvalliset kävelyn ja pyöräilyn yhteydet.</p> <p>Liikenneverkkoselvityksessä on tarpeen tarkastella myös kevyen liikenteen verkostojen jatkuvuutta ja sujuvuutta osana työpaikkaliikennettä etelän sekä Messukylän suunnasta Kalevaan ja edelleen keskustaan sekä keskussairaalan suuntaan.</p> <p>Messukylän omakotiyhdistys ry ilmoittautuu osalliseksi asemakaavan valmisteluun ja esittää, että OAS:maan lisätään osalliseksi myös muut paikalliskeskuksen vaikutusalueella toimivat asukasyhdistykset.</p>	<p>Paikalliskeskuksen ydinalueen asemakaavassa 8826 alueelle ei ole tulossa pysyviä julkisia palveluita, lukuun ottamatta mahdollista yksityistä päiväkotia. Julkisten palveluiden osalta varaudutaan pop up-tilaan, jossa voidaan järjestää sivistyspalveluiden sekä sosiaali- ja terveyspalveluiden nk. jalkautuvia palveluita. Nämä palvelut täydentävät olemassa olevaa sivistyspalveluiden ja sosiaali- ja terveyspalveluiden palveluverkkoa. Asemakaava 8826 ei muuta nykyistä julkisten palveluiden palveluverkkoa eikä asemakaavalla ole vaikutuksia julkisten palveluiden saavutettavuuteen tai vaikutusalueeseen.</p>	<p>Asemakaavaluonnoksessa on yleismääräys varautumisesta julkisiin palveluihin paikalliskeskuksen ydinalueella. Julkisten palvelujen tilavarausten toteuttamista voidaan ohjata myös kaupungin ja POK:n kesken laadittavalla toteuttamissopimuksella.</p> <p>Asemakaava-alueen lähiympäristön kävelyn ja pyöräilyn tavoiteverkkoa sekä paikalliskeskuksen saavutettavuutta tarkistetaan asemakaavatyön yhteydessä laadittavien liikenneverkkoselvitysten pohjalta. Selvityksissä kiinnitetään erityistä huomioita paikalliskeskuksen saavutettavuuteen ja ohittaviin yhteyksiin itäisten kaupunginosien suunnista.</p>
<p>Tampereen polkupyöräilijät ry 15.10.2020</p> <p>Alue on pyöräliikenteen kannalta keskeinen sekä pääreittien solmukohtana että nykyisen ja tulevan maankäytön saavutettavuuden kannalta. Yleiskaavan mukaisten laadukkaiden pääreittien on toteuduttava.</p>		<p>Asemakaava-alueen lähiympäristön kävelyn ja pyöräilyn tavoiteverkkoa sekä paikalliskeskuksen ydinalueen saavutettavuutta tarkastellaan ja tarkistetaan asemakaavatyön yhteydessä laadittavien liikenneverkkoselvitysten pohjalta.</p>

<p>Kestävien kulkumuotojen kulkutapaosuuden kasvua on strategisena tavoitteena pystyttävä edistämään. Materiaalissa esitetty liikenneverkon tavoitetila ei toteuta tavoitteita, vaan on heikennys nykytilaan, ja on siksi tarkasteltava uudelleen. Jos sama väylä ei palvele hyvin sekä maankäyttöä että läpikulkua, tarvitaan erilliset väylät</p> <p>Hervannan valtaväylän "bulevardisointi" on aito vaihtoehto.</p>		
<p>Etäyleisötilaisuus 5.10.2020:</p> <p>Esitetyt kysymykset ja vastaukset</p>		
<p>Aineistossa puhutaan alueen saavuttamisesta kaikilla liikennemuodoilla, miksi kuitenkin kävelyn ja pyöräilyn yhteyksiä alueelle ollaan vähentämässä nykytilasta?</p>	<p>Asemakaavatyö on käynnistymässä. Kaavatyön yhteydessä tullaan tekemään selvitys liikennemuotojen kulkuverkosta. Tullaan selvittämään mm. yhteyksiä ja käydään keskustelua osallisten kanssa.</p>	
<p>"Jalankulkija on suunnittelualueella kuningas". Pitänee suunnittelualueen sisällä paikkansa, mutta tuonne saapuminen ei vaikuta sujuvalta muuten kuin ratikalla tai autolla. Muualta kuin Sammonkadun suunnalta tulevat jalankulkijat ja varsinkin pyöräilijät tulevat olemaan ihmeissään, jos nuo alueelle johtavat kevyen liikenteen reitit</p>	<p>Kiitos kommentista</p>	

<p>toteutetaan edes likimain sellaisena kuin viimeisimmässä suunnitelmassa.</p>		
<p>Tampereen kantakaupungin yleiskaava2040 pyöräilyn pääreitti kulkee Prisman ja HVV välistä suoraan risteuksen läpi jatkuen. Tulevassa 2017-2021 yleiskaavassa pääreitimerkintä jatkunee vielä Hervannan valtaväylää pohjoiseen. Pääreitti on määräyksen mukaan sujuva, nopea ja turvallinen, ja erotettu jalankulusta. Tämä ei luonnoksessa toteudu vaan reitti paitsi sekoittuu jalankulkuaukioon, ei ole merkityllä paikalla. Miten tämä noudattaa kaavaa?</p>	<p>Asemakaavatyön aikana tutkitaan tavoiteverkkoa, eli mihin seudullinen pyöräilyn pääreitti sijoittuu ja mikä muu verkko alueella tulee olemaan.</p>	
<p>Koska saadaan "kuiva" yhteys ratikkapysäkiltä kauppakeskukseen?</p>	<p>Asia tutkitaan suunnittelun yhteydessä. Pysäkkialue oli mukana arkkitehtuurikilpailussa, mutta siihen ei saatu luontevia ratkaisuja kilpailutöissä. Tätä mietitään yhdessä Pirkanmaan Osuuskaupan kanssa. Jos saadaan luonteva esitys, voidaan pohtia mukaan ottamista asemakaavaan. Raino POK:n puolesta: asiakkaan kannalta tämä olisi hyvä ratkaisu ja POK:n puolesta kuulostaa positiiviselta asialta, joten olisi hyvä tutkia.</p>	

<p>Miksi pyörällä alueen läpi kulkevat laitetaan ajamaan hankalasti mutkittelevia reittejä, joissa päädytään helposti tarpeettomiin konflikteihin jalankulkijoiden kanssa?</p>	<p>Asemakaava-alueen kytkeytyminen ympäröivään liikenneverkkoon on asemakaavatyössä tutkittavia asioita. Myöhemmin selviää minkälaista pyöräilyn ja kävelyn verkostoa lähdetään tavoittelemaan.</p>	
<p>"Kaleva -Hakametsä -paikalliskeskuksen ydinalueella on tavoitteena kaupunkimainen, kävelyä, pyöräilyä ja joukkoliikennettä painottava katu ympäristö." Miksi alueen sisälle ollaan liikenneverkon tavoitetilaluonnoksessa luomassa uusi yhteys autoilulle, jos tarkoitus on painottaa kestäviä kulkumuotoja?</p>	<p>Esitetty yhteys on maanpinnan tason alla, josta olisi mahdollista poistua eri suuntiin pois pysäköintilaitoksesta. Näin voidaan vaikuttaa alueen kokonaisuorjittukseen eri liikkumistapojen näkökulmasta.</p>	
<p>Alueen läpi kulkevien pyöräliikenneyhteyksien tarve on tunnistettu ja kaavoissa jo. Miksi niitä ei ole huomioitu suunnittelun tässä vaiheessa? Miksi jo selvää asiaa täytyy edelleen selvittää?</p>	<p>Nyt käydyn keskustelun pohjalta vaikuttaa siltä, että meillä on vielä keskusteltavaa siitä, mikä tulee olemaan tämän alueen (erityisesti pyöräliikenteen) tavoiteverkko. Tulee tarkastella ja selvittää tarkemmin, jotta saadaan tieto siitä, miten kokonaisuus kytkeytyy ympäröivään maailmaan.</p>	
<p>Saadaanko kaikki logistiikka pois jalankulkualueilta?</p>	<p>POK:n ajatus Prisman yms. logistiikasta (nyt tai jatkossa): Logistiikka on tarkoitus keskittää samaan kohtaan, missä nykyinen logistiikka on. Logistiikkaliikenne tulee teitä</p>	

	<p>pitkin ja risteyksien kautta. Siellä nykyisellä alueella jalankulkijat eivät risteä.</p> <p>Kaupungin vastaus: Nykyisin logistiikka tulee Rieväkadun kiertoliittymästä. Siellä haastavia kohtia muun liikenteen osalta. Nyt selvitetään, josko saataisiin ohjattua reittiä uudelleen, jolloin kaikkien eri liikkumismuotojen huomioiminen olisi parempaa. Liikkuminen olisi sujuvampaa. Rieväkadulta liikekeskukselle meneminen on nykyisellään hyvin haastava eri kulkutavoilla liikkuville ihmisille. Logistiikan sijainnin muuttaminen voisi parantaa liikkumisen eri muotojen turvallisuutta. Pyritään löytämään ratkaisuja, että tilanteet, joissa mahdollista, huolto tapahtuisi maan alta (esim. uudet rakennukset).</p>	
<p>On tarkoitushakuista väittää, että vaatimus sujuvasta pyöräliikenteestä tarkoittaa vaatimusta saada ajaa 30km/h. Miksi pyörällä ajavia ei nähdä järkevinä ja vastuullisina kaupunkilaisina, jotka haluavat liikkua turvallisesti ja sujuvasti paikasta toiseen?</p>	<p>Vuosien saatossa pyöräilyn mahdollisuudet ovat parantuneet. Pyöräilijöiden antamaa palautetta on huomioitu kaavoissa ja kiitos siitä, että olette olleet aktiivisia. Kaavoituksessa pyritään huomiomaan myös monet erilaiset intressit pyöräilyn lisäksi.</p>	
<p>Aluekeskusten läpi pääsee autolla 30-50km/h pääkatuja pitkin. Miksi polkupyörällä ei saisi päästä? Tämä epäsuhta heikentää pyöräilyn</p>	<p>Kehittämistä on hyvä tehdä erilaiset liikkumistavat huomioiden (jos esim.</p>	

houkuttelevuutta suhteessa autoon, mikä ei ole strategian mukaista. Onko Hervannan valtavyöhykkeen ns. bulevardisointi ja pyöräkaistat sinne ratkaisu?	sähköpyörien myötä pyöräilijöiden määrä kasvaa).	
Missä suhteessa alueen korkeisiin rakennuksiin tulee asuntoja / kauppoja / toimistotilaa?	Korkeimpiin rakennuksiin pääasiassa asuntorakentamista, katutasoon kivijalkamyymälöitä. Kokonaisuus kytkeytyy Prisman liiketilöiden laajentamiseen.	
Valmisteluvaihe Kommentit ja mielipiteet		
vihi / huolehdit: ei kommentoitavaa		
vihi / maisema, viheralueet: Hakametsän metsikön reunavyöhykkeen selkeyttä tulee varjella suurmaisema- ja kaupunkikuvaselvityksen johtopäätösten pohjalta. Sammon valtatieeltä pohjoiseen esitetty jk/pp-yhteys suunniteltava tarkemmin. Suurmaisema- ja kaupunkikuvaselvityksen johtopäätökset ja tavoitteet on huomioitava	Erityisesti Hervannan valtavyöhykkeen katumiljööseen painottuvan yleissuunnitelman laatiminen on tarkoitus käynnistyä lähiaikoina. Hakametsän metsikön huomiointi tapahtuu em. yleissuunnitelman sekä jk/pp-tavoiteverkkoon pohjautuvan tarkemman suunnittelun yhteydessä.	

<p>myös Hakametsän Sport Campuksen suunnittelussa.</p>		
<p>Pirkanmaan pelastuslaitos:</p> <p>ei kommentoitavaa</p>		
<p>Pirkanmaan maakuntamuseo:</p> <p>Kalevankankaan kiinteä muinaisjäänös tulee kuvata tarkemmin kaavaselostuksessa.</p> <p>Maisemaselvityksen ja selostuksen vaikutustenarvioinnin täydentäminen: kuinka esitetty rakentaminen vaikuttaa harjulta, muinaisjäänösalueelta katsoen näkymiin idän ja koillisen suuntiin?</p>		<p>Asemakaavaselostusta on täydennetty Kalevankankaan kiinteän muinaisjäänöksen osalta.</p> <p>Suurmaisemaselvitystä, vaikutusten arviointia ja asemakaavaselostusta on täydennetty Kalevanharjulta avautuvien näkymien huomioon osalta.</p>
<p>Pirkanmaan liitto:</p> <p>Hervannan valtaväylän itäpuolinen huonekalukaupan keskittymä huomioitava alueen vähittäiskaupan mitoituksessa sekä kokonaisuuden suunnittelussa.</p> <p>Kaupallisen selvityksen tarkistaminen (kappale 5.4, Vähittäiskaupan suuryksikötarkastelu).</p>		<p>Kaupunginvaltuustossa hyväksytyssä Kantakaupungin vaiheyleiskaavassa Kalevan c-1-aluemerkintä (Täydentyvä keskusta) rajautuu Hervannan valtaväylään sisältäen asemakaavan 8826 suunnittelualueen ja Sammonkadun pohjoispuolella olevan Kalevan liikekeskuksen alueen. Rajaus on hieman suppeampi kuin maakuntakaavan km-alue. Nykyinen huonekalukaupan keskittymä Hervannan valtaväylän itäpuolella on rajattu c-1-alueen ulkopuolelle. Vähittäiskaupan laajamittainen tarjonta Hervannan valtaväylän itäpuolella on sekä</p>

<p>Asemakaavamääräysten täydentäminen siten, että liikerakentamisen enimmäismäärä määritetään myös AL-korttelialueilla.</p> <p>Kaupan mitoitukseen liittyvät termit (erikoiskauppa, keskustahakuinen kauppa, keskustapalvelut) avattava selostuksessa, mahdolliset päällekkäisyydet poistettava.</p> <p>Kaavaselostuksen tarkistaminen Keskustatoiminnan alueen virheellisen maininnan osalta.</p> <p>Kat-1 –asemakaavamerkinnälle lisättävä selitys määräyspalstalle.</p>		<p>kaupungin että kiinteistönomistajan tahtotilan mukaan väistävää toimintaa. Hervannan valtavyhlän itäpuolista aluetta suunnitellaan osana keskustatoimintojen aluetta ja alueelle on tarkoitus asemakaavoittaa asumista ja katutasolle pienliiketilaa.</p> <p>Kaupallista selvitystä on täydennetty mm. kappaleen 5.4.osalta sekä selvityksessä avattu ja tarkennettu asemakaavakartalla sekä selostuksessa käytettyjä kaupan mitoituksen termejä. Asemakaavaselostusta on korjattu Keskustatoiminnan alueen virheellisen maininnan osalta ja Kat-1 - asemakaavamerkinnän selitys on lisätty asemakaavakartan määräyspalstalle.</p> <p>Liikerakentamisen enimmäismäärän rajaamista Rieväkadun katutasolla ei ole pidetty tarkoituksenmukaisena asemakaavassa. Yleiskaavoituksen ja asemakaavoituksen näkemyksen mukaan mikäli Rieväkadun katumiljöössä ja -tasolla tavoitellaan kaupunkimaisuutta ja elävyyttä liiketilojen riittävä määrä katutasolla on keskeistä. Pistemäisissä asuinrakennuksissa porrashuone- ja aputilat vievät kuitenkin käytännössä suurimman osan katutasokerroksen pinalasta.</p>
--	--	---

<p>Pirkanmaan ELY-keskus</p> <p>Maisemavaikutusten arviointia tulee täydentää koskien valtakunnallisesti arvokkaaksi esitettyyn Kalevanharjun harjualueeseen sekä suunnittelualueen läheisyydessä sijaitsevaan maakunnallisesti arvokkaaseen Kissanmaa-, Hipposkylä- ja Hakametsäalueeseen.</p> <p>Havainnekuvien katselusuuntia, -korkeuksia ja sisältöä sekä laatutasoa tarkennettava.</p> <p>Varjostusvaikutuksia ulko-oleskelu- ja leikkialueisiin sekä myös asuntoihin selvitettävä ja täydennettävä vaikutusten arviointiin.</p> <p>Liikennemelu: kaikkien rakennusten julkisivuilla tulisi saavuttaa hiljaisen julkisivun vaatimus (melutaso alittaa päivällä 55 db(A) ja yöllä alle 45 dB(A)), melun ylittäessä julkisivulla 60 dB, parvekkeita ei tulisi sijoittaa tällaiselle julkisivulle lainkaan.</p> <p>Raitiotieliikenteen tärinä-, runkomelu- ja liikennemelumittaukset on huomioitava jatkosuunnittelussa.</p>		<p>Suurmaisema- ja kaupunkikuvaselvitystä selvitystä on täydennetty Kalevanharjun harjualueen, Kalevankankaan muinaisjäännösalueen sekä lähiympäristön arvokkaan rakennetun ympäristön osalta. Maisemaselvitystä on täydennetty uusilla katselusuunnilla sekä silmäkorkeudelta katsotuilla näkymillä. Kaupunkimallista saadun kuva-aineiston tekninen laatu on kuitenkin edelleen rajallinen. Vaikutusten arviointia ja selostusta on täydennetty maisema- ja kaupunkikuvavaikutusten osalta.</p> <p>Asemakaavan ehdotusvaiheessa on laadittu asuinkorttelialueesta varjostustarkastelu.</p> <p>Yhdyskuntalautakunta hyväksyi Tampereen kaupungin melulinjaukset 27.8.2019. Melulinjauksissa ohjeistetaan mm. rakennuspaikan, asuntojen avautumisen, parvekkeiden ja pihojen suunnittelua sekä melusuojausten toteuttamista. Koska Rieväkadun varrella sijaitsevien rakennusten ulkoseinään kohdistuva melutaso on alle 65 dB, uusien melulinjausten perusteella asemakaavassa ei osoiteta vaatimusta asuntojen avautumisesta hiljaiseen suuntaan. Korttelialueen sisäpihalle asemakaavassa osoitetut leikki- ja oleskelualueet ovat hiljaisia.</p>
--	--	---

<p>Viherverkko ja kytkeytyminen virkistysalueisiin; vaikutusten arvioinnissa huomioitava riittävän laajasti paikalliskeskuksen ohella Kalevan ja lähialueen asukasmäärän lisääntyminen, harjumaaston ja luonnontilaisten alueiden kuluminen, virkistyskäyttöpaine, yhteystarpeiden kehittäminen sekä vaikutusten lieventämiskeinoja.</p> <p>Pima ja pohjavesi: tarkentuvat pima-selvitykset ja tutkimustulokset on huomioitava jatkosuunnittelussa, hulevesiä koskevien ak-määräysten lähtökohtana tulee olla, ettei likaisia hulevesiä saa imeyttää pohjavesialueella vaan ne tulee johtaa alueen ulkopuolelle.</p>		<p>Ehdotusvaiheen jatkosuunnittelussa eniten liikennemelulle altistuva maamerkkirakennus Sammonkadun ja Rieväkadun kulmassa on muuttunut käyttötarkoitukseltaan asuinrakennuksesta hotelliksi (majoitustilaksi).</p> <p>Kaupungilla on käynnissä autoliikenteen viitoitus suunnitelman laatiminen (WSP Finland Oy ja Tampereen kaupunki). Suunnitelman pohjalta on tarkoitus ohjata ja opastaa kauppakeskukseen idästä ja pohjoisesta suuntautuva asiakasautoliikenne Hervannan valtaväylän ja Rieväkadun eteläisen liittymän kautta. Esitetyllä järjestelyllä parannetaan Sammonkadun ja Rieväkadun risteuksen toimivuutta ja vähennetään autoliikennettä Sarvijaakonaukion vaihtopysäkin kohdalla, mikä parantaa viihtyisyyttä, turvallisuutta ja ääniympäristöä.</p> <p>Raitiotieliikenteen tärinä-, runkomelu- ja liikennemelumittaukset on huomioitu asemakaavassa. Tärinää koskeva yleismääräys on lisätty.</p> <p>Viherverkkoselvitystä ja vaikutusten arviointia selostuksessa on täydennetty ja laajennettu ehdotusvaiheessa mm. suunnittelualueen virkistysalueisiin kytkeytymisen osalta.</p>
--	--	--

		Hulevesien hallintajärjestelyjä sekä pohjavesialuetta koskevia asemakaavamerkintöjä ja -määräyksiä on täydennetty ja tarkennettu asemakaavassa mm. kesällä 2021 laadittujen maaperä- ja pohjavesitutkimusten perusteella.
Mielipiteet		
<p>Mielipide, yksityishenkilö</p> <p>Miksi jalankulkijat ja pyöräilijät laitetaan nousemaan mäkiä/ramppeja tietä ylitettäessä? Huonommin liikkuville tämä voi olla suuri este kulkemiselle, esimerkiksi talvella ylä- ja alamäet voivat olla vaarallisen liukkaat vanhuksille, myöskään kaikilla pyöräilijöillä ei ole sähköpyörää. Miksei autoreittejä nosteta tienpinnasta irti risteyksessä? Autossa istuessa ja moottorin kuljettaessa on helppo ja mukava kulkea myös mäkiä.</p>	<p>Asemakaavan 8826 alueelle osoitetut jalankulku- ja pyöräjärjestelyt suunnitellaan esteettömiksi eli esim. rampit toteutetaan niin loivana, että niitä olisi mahdollisimman helppo kulkea pyörällä tai kävellen.</p> <p>Hervannan valtaväylän ja Sammonkadun / Sammon valtatie risteysalue on valtavan laaja ja liikennemäärät niin suuria, katujen nosto siltarakenteiksi yläilmoihin olisi alueelle mm. kaupunkikuvallinen katastrofi.</p>	
<p>Mielipide, yksityishenkilö</p> <p>Mikäli suunnitelmat toteutuvat tällaisena, tulemme muuttamaan pääsääntöistä kulkutapaamme. Tulemme vaihtamaan hyötypyöräilyn yksityisautoiluun, sillä kaupunki selvästi tällaisilla pyöräteiden ja</p>	<p>Hervannan valtaväylän ja Sammonkadun / Sammon valtatie risteysalue on jo nykytilassaan valtavan laaja ja liikennemäärät niin suuria, että kävelyn ja pyöräilyn väylät alueella tulee toteuttaa eritasoratkaisuin.</p> <p>Asemakaavan 8826 yhteydessä on tarkistettu</p>	

<p>jalkakäytävien pirstomisella viestii omin avuin kulkeville, että heidän valitsemansa kulkutapa on väärä.</p> <p>Meillä on joka tapauksessa tarve autolle, mutta sen käyttö on ollut vähäistä, koska kävely ja pyöräily on ollut suhteellisen sujuvaa. Ainoastaan tarpeelliset matkat 2-4 matkaa/viikko on autoiltu, muuten kaikki matkat pyöräillään. Saadaan jatkossa siis paremmin vastinetta autosta tuleville veroille ja muille maksuille, kun teemme suoraan sen ratkaisun, että kaikki matkat tullaan kulkemaan yksityisautolla.</p> <p>Suosittelen varautumaan tulevisissa liikenneselvityksissä autoilun massiiviseen lisääntymiseen, koska olen varma</p> <p>ettemme ole näiden ajatuksiemme kanssa ainoita. Lisäksi kaupungin tulisi päivittää kunnianhimoisia hiilineutraalisuustavoitteita, koska tällaisilla hankkeilla ihmiset siirtyvät entistä enemmän liikkumaan omilla autoillaan. Sokerina pohjalla näiden toimien vuoksi lopetetun hyötyliikunnan terveyshyödyt menetetään. Mutta emme me voi asialle mitään. Kaupunki viestii toimillaan, mitä kulkumuotoa ihmisten</p>	<p>jk/pp-tavoiteverkkoa ja asemakaavassa esitetyillä järjestelyillä on tavoitteena parantaa paikalliskeskuksen saavutettavuutta erityisesti pohjoisesta, idästä ja etelästä. Länsisuunnasta paikalliskeskuksen ydinalue on erinomaisesti saavutettavissa kaikilla liikennemuodoilla.</p>	
--	--	--

<p>oletetaan/halutaan käyttävän. Kannattaa siis varautua yksityisautoilun massiiviseen lisääntymiseen.</p>		
<p>Mielipide, yksityishenkilö</p> <p>Korkeimmassa talossa pitäisi olla alkuperäisen arkkitehtikilpailun voittajan mukaan 25 kerrosta. Nykyinen 15 kerrosta näyttää tyngältä ja tasapaksulta laatikolta. Miksi Tampere ei enää uskalla rakentaa korkeaa? Nyt on sama kaava kuin 1900-luvulla, että ehdotetaan 25 kerrosta ja heti leikataan 10 siitä pois, jolloin tulee ilvesmäistä laatikkoa, mikä näyttääkin siltä, että sen pitäisi olla korkeampi.</p>	<p>Arkkitehtuurikilpailussa maamerkkirakennuksen kerrosluvuksi esitettyä kerroslukua (XXII) on pidetty erityisesti toteutettavuusnäkökulmasta liian suurena Kaleva-Hakametsä alueella. Myös kaupunkikuvallisesti yli XX kerrosta korkean rakennuksen toteuttamista paikalliskeskukseen ei ole pidetty toivottavana.</p>	
<p>Mielipide, yksityishenkilö</p> <p>Liikenneselvitys -pdf:n vuorokausiliikennemäärät Takahuhdintiellä eivät voi pitää paikkaansa. Jokin tuhatluku puuttuu edestä.</p>	<p>Paikalliskeskuksen lähiympäristön viimeisimmän tiedon mukaiset vuorokausiliikennemäärät on esitetty asemakaava-aineiston liikenneselvityksessä.</p>	

Ehdotusvaihe Viranomaislausunnot ja muistutukset		
Pirkanmaan liitto 13.1.2022 Pirkanmaan liitto ei anna lausuntoa ko. aineistosta.		Merkitään tiedoksi.
Pirkanmaan maakuntamuseo 12.1.2022 Vaikutustenarvioinnin mukaan harjumaaston kuluminen tulee lisääntymään asukasmäärän kasvun myötä, ja vaikka harju säilyy yhtenäisenä ja puustoisena, tulee siitä paikalliskeskuksen rakentamisen myötä maisemakovaltaan nykyistä suljetumpi. Pitkät näkymät harjulta kuten myös näkymät harjumetsään vähenevät ja kaventuvat. Paikalliskeskuksen rakennuttua kiinteän muinaisjäännöksen yhteys kaukomaisemaan, kohti itää ja koillista, säilyy kuitenkin osittain. Korkein rakentaminen sijoittuu kaavaehdotuksessa Sammonkadun tuntumaan, mikä on muinaisjäännösalueen näkymälinjojen kannalta edullista. Lisäksi harjua ympäröi jo nyt tiivis kaupunkirakenne, ja harjulta avautuvat näkymät ovat jo aiemmin muuttuneet maaseutumaisemista kaupunkimaisemiksi. Alueen korkeimman rakennuksen kerrosluku		Merkitään tiedoksi.

<p>on noussut kaavan luonnosvaiheen jälkeen kahdella kerroksella 17 kerrokseen. Maakuntamuseo kuitenkin arvioi, ettei näillä uusilla kerroksilla ole sellaista merkitystä hankkeen maisemallisiin vaikutuksiin, että se edellyttäisi lisäselvityksiä.</p> <p>Pirkanmaan maakuntamuseo katsoo, että esitetty asemakaavaehdotus on kulttuuriympäristön arvojen osalta hyväksyttävissä.</p>		
<p>Pirkanmaan ELY-keskus 31.1.2022</p> <p>Asumiseen (AL) varatulla alueella rakennusten julkisivulle kohdistuu ohjeavot ylittävä melutaso enimmillään 61 dB(A) päiväajan ja 50 dB(A) yöajan äänitasot. Kaavaa laadittaessa on tarpeen riittävin kaavamääräyksiin ohjata toteutusta siten että varmistetaan asuin ympäristön terveellisyys. Tämä edellyttäisi kaavaan määräystä huoneistojen avautumissuunnasta siten, että päivämelutason ylittäessä 55 dB(A) tulee asunnon avautua myös ns. hiljaiselle julkisivulle, josta asuntojen tuuletus on mahdollista järjestää. Kaikkien huoneistojen osalta tämän hiljaisen julkisivun vaatimuksen toteuttaminen ei kuitenkaan vaikuta melumallinnuksen perusteella mahdolliselta.</p> <p>Hiljaisella julkisivulla tarkoitetaan rakennuksen sivuja, jolla melutaso alittaa</p>		<p>Asemakaavaehdotukseen on nähtävillä olon jälkeen lisätty parvekelasitusta AL-korttelialueella edellyttävä yleismääräys.</p> <p>Rieväkadun ja Sarviijaakonkadun liittymään on asennettu liikennevalot talvella 2022, mikä alentaa ajoneuvonopeuksia Rieväkadulla.</p> <p>Kaupungilla on käynnissä autoliikenteen viitoitussuunnitelman laatiminen (WSP Finland Oy ja Tampereen kaupunki), joka on yleissuunnitelmavaiheessa. Suunnitelman pohjalta on tarkoitus ohjata ja opastaa kauppakeskukseen idästä ja pohjoisesta suuntautuva asiakasautoliikenne Hervannan valtavyhlän ja Rieväkadun eteläisen liittymän kautta. Esitetyllä järjestelyllä parannetaan Sammonkadun ja Rieväkadun risteuksen</p>

<p>päivällä 55 dB(A) ja yöllä 45 dB(A). Kaavamääräyksissä tulisi selkeästi myös edellyttää, ettei suunnittelualueen parvekkeilla tai kortteleiden oleskelualueilla liikenteestä aiheutuva A-painotettu keskiäänitaso saa ylittää suunnittelun ohjearvoa (VNP 993/1992) päiväaikana 55 dB (LA,eq,7-22) tai 45 dB yöaikana (LA,eq,22-7).</p> <p>Parvekkeiden osalta on riittävän vaikutusten arvioinnin kautta tarpeen varmistua siitä, että parvekelasituksen ollessa osittain auki, yöajan ohjearvon 45 dB(A) täytyvät. Asuntojen tuuletusta ei tulisi järjestää yksinomaan parvekkeen kautta. Melun ylittäessä julkisivulla 60 dB parvekkeita ei tulisi sallia sijoitettavaksi tällaiselle julkisivulle lainkaan. Mikäli melulle altistuvalla julkisivulle tavoitelleen parvekkeita voidaan nämä korvata viherhuoneella ja antaa siitä kaavassa määräys. Viherhuoneiden kohdalla tulee soveltaa ulko-oleskelupihan meluohjearvoja. Viherhuoneen taakse ei tule kuitenkaan myöskään sijoittaa huonetiloja, joihin raitis ilma otettaisiin vain viherhuoneen kautta.</p> <p>Asumisviihtyvyyttä arvioitaessa on melun hallinnan ohella tarpeen kiinnittää/arvioida myös ns. lämpösaarekeilmiötä niin oleskelupihojen kuin asuntojen olosuhteiden kannalta.</p>		<p>toimivuutta ja vähennetään autoliikennettä Sarvijaakonaukion vaihtopysäkin kohdalla, mikä parantaa viihtyisyyttä, turvallisuutta ja ääniympäristöä. Rakennuslupavaiheessa on selvitettävä Rieväkadun liikennemäärät ja melutasot.</p> <p>Asemakaavassa on yleismääräys, jonka mukaan rakennuslupaa haettaessa on osoitettava meluntorjuntasuunnitelmalla, että asuintiloille, parvekkeille, terasseille sekä leikki- ja oleskelualueille asetetut melun ohjearvot alittuvat. Vaiheittain rakennettaessa tulee varmistaa ulko-oleskelualueiden, parvekkeiden ja terassien melusuojauksen toteutumisen vaatimusten mukaiseksi tarvittaessa tilapäisiä meluntorjuntarakenteita hyödyntäen.</p> <p>Asuinkorttelissa lämpösaarekeilmiön mahdolliset vaikutukset asumisviihtyvyyteen riippuvat mm. piha-alueen ja rakennusten lopullisista pintamateriaaleista (mm. heijastavuus- ja lämmönvarausominaisuudet) sekä pihasuunnittelusta. Asemakaavan pohjaksi laadittu piha-alueiden viitesuunnitelma antaa hyvän toteutuslähtökohdan piha-alueelle, missä sijaitsee varjoisia ja valoisa alueita sekä myös erilaista kasvillisuutta. AL -korttelialueen matalammille rakennusosille on osoitettu viherkattomääräys. Viherkatot vaikuttavat</p>
--	--	---

<p>Suunnittelualueen itäpuolella Hervannan valtavyäly muodostaa nykyisellään merkittävän estevaikutuksen ekologisten- ja virkistysyhteyksien kannalta. Kaksi ehdotuksessa osoitettua jalankulun ja pyöräilyn siltaa yli Hervannan valtavyälyn parantavat reitistöjen saavutettavuutta, mitä voidaan pitää myönteisenä. Kaavaratkaisulla ei kuitenkaan edistetä viherverkkoselvityksen mukaisen tavoitetilan saavuttamista ekologisten yhteyksien osalta. Yhteyttä Hervannan valtavyälyn itäpuolelle ja edelleen pohjoisen suuntaan tulisi vahvistaa. Näiden yhteyksien kehittämiseen tulee kiinnittää huomiota jatkossa tarkistettaessa nyt asemakaavoitettavan alueen viereisiä kaavoja Rieväkadun varrella ja Hervannan valtavyälyn tuntumassa ja sen itäpuolisilla alueilla.</p>		<p>piha-alueen pienilmastoon sitomalla ja haihduttamalla vettä.</p> <p>Etelässä Hervannan valtavyälyn ylittävän jalankulun ja pyöräiliikenteen siltayhteyden rampeineen sijaintia tarkasteltiin keväällä 2022 erillisen liikenne- ja katu ympäristösuunnittelun yhteydessä. Asemakaavoitusohjelmaan vuosille 2023 – 2024 ajoittuvan Sandelinipuiston asemakaavatyön yhteydessä huomioidaan myös Hervannan valtavyälyn ylittäviä ekologisia yhteyksiä ja virkistysyhteyksiä Sandelinipuiston korttelin eteläosassa. Samassa yhteydessä tullaan tarkastelemaan myös Hervannan valtavyälyn ylittävän 110 kV:n voimajohdon kaapelointia. Sandelinipuistossa on käynnissä virtavesien kunnostussuunnittelu ja samalla suunnitellaan myös puistoalueen kehittämistä.</p>
<p>Muistutukset</p>		
<p>Muistutus, yksityishenkilö 4.1.2022</p> <p>Toivoisin tälle alueelle terveysasemaa, koska Kalevassa ei sellaista vielä ole ja asukaspohja on suuri.</p>	<p>Asemakaavan 8826 pohjalta paikalliskeskuksen ydinalueelle tai sen välittömään lähiympäristöön ei ole tulossa pysyviä sosiaali- ja terveyspalveluita. Prisman laajennuksen yhteydessä varaudutaan</p>	

	<p>julkisten palveluiden osalta pop up-tyyppiseen tilaan, jossa voidaan järjestää sivistyspalveluiden sekä myös sosiaali- ja terveyspalveluiden nk. jalkautuvia palveluita. Nämä palvelut täydentävät olemassa olevaa sivistyspalveluiden ja sosiaali- ja terveyspalveluiden palveluverkkoa.</p>	
<p>Muistutus, yksityishenkilö 13.1.2022</p> <p>Sammonkadun ja Sammon valtatie välistä pohjoispuolen yhteyttä Kauppakeskus Kalen eteläpuolelta Hervannan valtaväylän yli ei tule katkaista. Myös sille puolelle tulee tehdä kävely/pyöräliikenteen siltayhteys, joka liittyy risteyksen toiseen siltaan. Ilman tätä muutosta kaava on täysin kaupungin tavoitteiden vastainen, koska se vähentää kävelyä ja pyöräilyä sekä lisää autoilua. Kuvassa havainnollistettu siltayhteyttä, joka tulee ehdottomasti lisätä kaavaan.</p>		<p>Kaleva-Hakametsä -paikalliskeskuksen alueen jalankulun ja pyöräliikenteen tavoiteverkkoa on tarkasteltu vielä uudelleen asemakaavaehdotusta 8826 tarkistettaessa. Sammonkadun / Sammon valtatie / Hervannan valtaväylän -liittymäalueen ylittävälle jalankulun ja pyöräliikenteen silta- ja ramppijärjestetyille on esitetty eri vaiheissa lukuisia ratkaisuja. On todennäköistä, että liittymäalueella jatkokon valittava silta- ja ramppiratkaisu on kompromissi eikä täyttä kaikkia toiveita. Kaleva-Hakametsä - alueen liikenteen tarkentavassa suunnittelussa on päivitetty jalankulun ja pyöräliikenteen tavoiteverkkoa sekä silta- ja ramppirakenteiden mitoitus. Hervannan valtaväylän itäpuolelle on osoitettu laadukkaampi ramppiratkaisu. Katuympäristösuunnitelmassa on luodattu jalankulun ja pyöräliikenteen silta- ja ramppirakenteiden muotoilua sekä mm. valaistuksen hyödyntämistä.</p>

Muistutus

Tampereen polkupyöräilijät ry 14.1.2022

Sammonkadun ja Valtaväylän risteys lähiympäristöineen on päätetty pyhittää asemakaavassa kokonaan autoliikenteen käyttöön, jalankulku ja pyöräily on nostettu kerrosta ylemmäs. Tällainen ratkaisu katkaisee raa’asti eloisaa, urbaanin kaupunkirakenteen, jonka tulisi jatkua saumattomasti kehittyvälle Hakametsän alueelle. Lopulta olisimme halunneet nähdä isomman harppauksen kohti tätä tulevaisuudessa merkittäväksi muotoutuvaa keskusta, mutta nyt sinne otettiin ainoastaan pieni, varovainen askel. Jos tästä ratkaisusta kuitenkin jostain syystä halutaan pitää kiinni, niin on tehtävä kaikki tarvittavat toimenpiteet, joilla eloisaa ja moderni kaupunkirakenne jatkuu Valtaväylän yläpuolisella tasolla kaikkiin suuntiin, eikä kävelijöille ja pyöräilijöille jää pitkiä kiertoreittejä tai suuria korkeuseroja kiivettäväksi. Tästä seuraa, että sillat ja muut yhteydet on sekä rakennettava että niiden laatutaso suunniteltava ensisijaisesti tarpeen, ei kustannusten perusteella.

Emme hyväksy pyöräliikenteen pääreitinviemistä alueen pelkästään länsipuolelta. Reitinviemä ongelmina ovat tonttiliittymät, vilkas jalankulku (asuntoja, raitiotiepysäkki) ja

Asemakaavatyön 8826 rinnalle on ehdotusvaiheessa käynnistetty Kaleva-Hakametsä –alueen liikenneverkon tarkentava suunnittelu sekä Hervannan valtaväylän katu ympäristösuunnittelu. Työn keskeisenä tavoitteena on esittää erityisesti Hervannan valtaväylän ja Sammon valtatieen laajan ja vilkasliikenteisen risteysalueen liikenneympäristölle kaupunkikuvallisesti hyväksyttävä ja omaa identiteettiä luova ratkaisu. Risteysaluetta on kehitetty sekä liikenteellisesti toimivammaksi että jalankulkijoille ja pyöräilijöille viihtyisämmäksi, turvallisemmaksi sekä sujuvammaksi liikkumisympäristöksi. Liikenne- ja katu ympäristösuunnittelutyön suunnittelualue käsittää laajemman alueen kuin asemakaava-alue 8826. Suunnitelmat palvelevat myös asemakaavatyötä 8792 sekä tulevaa Hervannan valtaväylän itäpuolisten alueiden maankäytön muutosta. Liikenne- ja katu ympäristösuunnittelusuunnitelmista on liitetty asemakaavan 8826 tarkistettuun ehdotusaineistoon luonnosvaihe (päiväys 20.5.2022). Suunnitelmat valmistuvat kesäkuussa 2022.

Kaleva-Hakametsä - alueen liikenteen tarkentavassa suunnittelussa on päivitetty jalankulun ja pyöräliikenteen tavoiteverkkoa sekä silta- ja ramppirakenteiden mitoitus.

viimeisenä niittinä reitin vieminen kävelypainotteisen aukion kautta. Varsinkin alueen ohittavalle liikenteelle reitistä tulee vaikeasti hahmotettava, eikä reitti ole koskaan sujuva. Alueen ohittavaa liikennettä on esimerkiksi TAYS-TAMK-liikenne Hervannan suunnalta - ja tälle etäisyydelle pyöräily on houkuttelevaa vain, jos reitti on sujuva.

Länsipuolen reitille on toki tarve, erityisesti alueen itsensä palvelemisen vuoksi. Riittävän laadukasta pääreittiä ei kuitenkaan pystytä toteuttamaan siten, että se välillä sulautuu torimaiseen jalankulkualueeseen, vaan rinnalle pitää tarjota nopeampi ohikulkureitti. Näin toimitaan kaupungin keskustassa (vrt. Hämeenkatu, Rongankatu), joten ei ole mitään syytä toimia aluekeskuksissa eri tavalla. Hervannan Valtaväylän suuntaista yhteyttä on hahmoteltu itäpuolelle, mutta tähän liittyy liian paljon avoimia kysymyksiä: millainen on eteläinen silta, millaiseksi maankäyttö itäpuolella kehittyy ja miten hyvät edellytykset laadukkaaseen yhteyteen muodostuu.

Mielestämme ainoa toimiva ratkaisu nykyisen suunnitelman pohjalle on linjata pyörätie myös nyt kaavoitettavan tontin itäreunaan (Hervannan Valtaväylän

Hervannan valtaväylän länsipuolella, koko laajenevan Prisman korttelia palvelevan huoltotaskun tilatarve liittymäkaistoineen on kasvanut sitä käyttävien huoltorekkakaluston (HCT) koon kasvettua. Hervannan valtaväylän länsipuolelle ei mahdu jalanlulun ja pyöräliikenteen ramppiyhteyttä. Hervannan valtaväylän itäpuolelle on osoitettu laadukkaampi ramppiratkaisu. Ramppi on jatkosuunnittelussa irrotettu erillään seisovaksi rakenteeksi, jolloin Sandelinipuiston puolella myöhemmin tarkentuvat kortteliratkaisut voidaan toteuttaa luontevammin vaiheittain. Sammon valtatie ylittävältä jalankulun ja pyöräliikenteen sillalta laskeutuva ramppi on siirretty valtatie pohjoispuolelle, jolloin se liittyy suoremmin seudulliseen pyöräilyn pääreittiin.

Hervannan valtaväylän etelässä ylittävälle jalankulun ja pyöräliikenteen siltarakenteelle on osoitettu uusi sijaintipaikka lähemmäs rautatiesiltaa. Uusi sijainti liittyy paremmin mm. länteen Kalevantien suuntaan kulkevaa reittiin sekä mahdollistaa Hervannan valtaväylän itäpuolella laajemman korttelialueen tulevalle maankäytölle. Katuympäristösuunnitelmassa on luodattu jalankulku ja pyöräliikenteen silta- ja ramppirakenteiden muotoilua sekä mm. valaistuksen hyödyntämistä.

länsipuolelle). Tämä onnistuu tilankäytöllisesti ja kaavallisesti pienin muutoksin. Kokonaisuuden kannalta lisäkustannukset ovat maltillisia eikä ratkaisu estä mitään tontille suunniteltuja toimintoja. Pienempinä hyötyinä tämä yhteys helpottaa työmaiden poikkeusjärjestelyjä, ja olemassa oleva yhteys antaa mahdollisesti enemmän vapauksia myös itäpuolen Sandelinin korttelin tulevan maankäytön suunnittelussa.

Kaavassa, tai edes rakentamistapaohjeessa tulisi kuitenkin ottaa tarkemmin kantaa myös Valtaväylän ylittävän eteläisen sillan ominaisuuksiin: suuntaukseen, tasaukseen, leveyteen jne. Ratkaisun pitää muodostaa sujuva reitti puolelta toiselle, nyt kaavan vaatimukset taas täyttää ihan mikä tahansa yhteys.

Kaavan ulkopuolisena huomiona vielä lopuksi: Rieväkadun liikenneympyrä toteutettiin aikoinaan suunnitelmista poiketen, pyöräliikenteelle heikkolaatuisesti - jopa vaarallisesti. Aluetta rakennettaessa tämä kohta tulisi vihdoinkin korjata.

Prisma -korttelin länsipuolinen pyöräilyn pääreitti Rieväkadulla ei kulje asemakaavan mahdollistavan Rieväaukion läpi vaan aukion kohdalla pyöräilyväylä on tarkoitettu erotella aukiotilasta värillä / materiaalilla sekä istutusvyöhykkeellä. Suunniteltu tilanne (joka tarkentuu toteutusvaiheessa) käy ilmi esim. Maisemasuunnitelmasta.

Rieväkadun eteläistä liikenneympyrää on tarkoitettu parantaa Rieväkadun katusuunnitelman ja toteuttamisen yhteydessä. Kauppakeskuksen uuden huoltoliittymän toteuttaminen Hervannan valtaväylälle mahdollistaa Rieväkadun eteläisen liikenneympyrän kehittämisen turvallisemmaksi ja jalankululle ja pyöräliikenteelle toimivammaksi. Lisäksi kauppakeskuksen eteläisen sisäänkäynnin edusta saadaan turvallisemmaksi ja toimivammaksi.

